

He.03

m h c

DÖDENS ENGEL.

RELIGIÖST POEM

AF

JOHAN OLOF WALLIN.

Ny Illustrerad Upplaga.

STOCKHOLM.
PHILIPP J. MEIJER.

N° 12862.

DÖDENS ENGEL.

RELIGIÖST POEM

AF

JOHAN OLOF WALLIN.

—• 1883 •—

En gång dö, och sedan domen.

PAULUS.

J Adams barn, som af jorden födens,
Och vänden åter till jorden om!
J ären mine, J ären dödens,
Allt sedan synden i världen kom.

Jag står i öster
Och når till vester;
Och tusen röster,

J tidens gäster!

Jag bär till eder med Herrans ord
Från luft och lågor och haf och jord.

J bon och byggen, som sparfvar bygga
 Sitt bo i sommarens gröna lund.
 De sjöngo glada, de sutto trygga
 I trädens löfviga skygd, en stund:

Men fågla-nästen

Ej profvet höllo,

När deras fästen

För stormen föllo — —

Och tyst blef sången, och sjöngs ej om,
 Och glädjen, gången, ej återkom.

J gån och sueken, som dufvor sueka,
 För morgondagen, som J ej sett;
 Då oförtänt, som en falllets lucka,
 Sig jorden öppnar för er med ett —

Och J försvinnen

I plötsligt nedan —

Och edra minnen

Försvinna sedan —

Och nytänd måne ur silfversky
 Ser andra komma — och andra fly.

Men öfver tröskelen stiger jag:

— — — — —
Då bleknar bruden!

J sväfvon lätta i dansens ringar...

J sväfven lätta i dansens ringar,
 J stojen yra i nöjets lag,
 Och myrten blommar, och lyran klingar . . .
 Men öfver tröskelen stiger jag :

Då stadnar dansen,
 Då sänkas ljuden,
 Då vissnar kransen,
 Då bleknar bruden.

*Och sorg är änden, som skriften sagt,
 Uppå all glädje och glans och makt.*

Jag är den starke, som hafver makten,
 Till dess en starkare komma skall.
 På höga fjällen, i djupa schakten,
 Det är min anda, som susar kall.

De smittans ilar,
 Som rensa länder;
 De nattens pilar,
 Som ut jag sänder,

De slå sitt offer, och slaget tål
 Ej mur af koppar, ej sköld af stål.

Jag sveper vingen om nordanstormen,
 Och rullar dynande våg mot strand.
 Af stats-systemer jag krossar formen,
 Och vrider viggen ur dunderarns hand.

Som nattens väkter,
 Jag sekler jagar;
 Och menskoslägter
 Och verk och dagar
 Som böljor hvälfva sig för min fot,
 Tills sista böljan der lagt sitt knot.

Mot mig förlora sig velt och vapen,
 Mot mig ej lärdom och konst består.
 Jag frihet ger åt lifegenskapen,
 Och herrskarviljan i jern jag slår.

Jag striden leder —
 Och härar falla;
 De ligga neder,
 De ligga alla,
 Och vakua ej vid larmtrummans bud,
 Men först vid domens basuna-ljud.

Jag striden leder—

Och härar falla! —

Och Alexandrar, Napoleonier,
De Herrar fordue i högga loft.
De sira vordue en handfull stoft. ~

Min hand blott vinkar — och jorden sopas:
 Allt lefvande till det rummet far,
 Der intet öra hör namnet ropas,
 Och ingen tunga sig rör till svar.

Min fot lustvandrar —
 Och stjelper throner;
 Och Alexandrar,
 Napoleonar,
 De Herrar fordne i höga left,
 De äro vordne en handfull stoft.

I låga jorden, på den de vandra,
 På den de strida om rang och arf,
 Jag blandar släkterna om hvarandra,
 Jag lägger tiderna hvarf på hvarf.

I djupa natten
 Ej följer prakten,
 Och icke skatten,
 Och icke makten.

En gång de ägas — en annan gång
 De andras äro, som laga fång.

Ej ofvan jord är en borg belägen,
 Som eder tryggar, J vandringsmän!
 En egen egendom J ej ägen,
 Fast öppet fastebref lydt på den.

Se, diademen
 Och sorgedoket,
 Och purpurbrämen
 Och arbets-oket

Sig nya hufvuden sluta kring,
 Om nya halsar de slå sin ring!

J ären komne, J skolen gånga;
 J hafven här icke hem och bus:
 J skolen bo i den staden tränga,
 Der sol och måne ej tända ljus;
 Der sköldemärket
 I porten krossas,
 Och ur dagsverket
 Den trötte lossas,
 Och fångens länkar och hjertats band
 Så spröde brista för samma hand.

Hvar är din Moder? Hvar är din Maka?
 Då ha de vandrat den vägen bort,
 På den de komma ej mer tillbaka,
 På den du följer dem innan kort . . .
 Ty skatten akta,
 Som Gud dig sänder!
 Den halkar sakta
 Ur dina händer,
 Och ses ej åter af dig, förrän
 Du svara skall, hur du vårdat den.

Hvar är din Broder? Hvar är din Like?
 Så frågar Herren dig då ej mer.
 Då har du bröder, du spotske rike!
 Ut i de matkar, du näring ger —
 Och när de mätta,
 Som du, aflida,
 Skall efter detta
 En matk dig bida,
 Som närns och lefver, i evig tid,
 Uppå ett samvete utan frid.

Han bidar eder, som liknöjdt skåden
 En annans fall, blott J sjelfve stån!
 Som tro och fädernesland förråden,
 Och med det heliga drifven hån!

Som lagar vriden,
 Och hjertan villen,
 Och oskuldsfriden
 På lek förspillen!
 Och se blir slutet på hån och lek,
 Då bländens vålnad sig reser blek.

Han bidar eder, J lögnens andar!
 Då tungan låder vid eder gom.
 Åt redligheten sitt gift hon blandar,
 Och äran faller för hennes dom —

Men mot min glafven
 J intet kunnen:
 Jag spärrar grafven
 Och smädemunnen,
 Som nästa gång, se'n han målet mist,
 För *Den* skall svara, som dömmar sist!

Men mot min gläfsen
J'ntet kunnen: — — —

Ransaken, dödlige! edra syften,
 Med bäfvan forsken er själs begär;
 Och rena händer och hjertan lyften
 Till *Den*, som vet hvad i menskan är.

J till den orten
 Dock skulen lända,
 Der öfver porten,
 Till tidens ända,
 Det skrefs oryggeligt, det beslut:
Här hvar går in, och går ingen ut!

Er jorden slukar, med värf och planer,
 Och lycker åter sin mnn igen,
 Om likt fuvoner, om likt orkaner,
 J vederqvickt eller härjat den —

Men ej af jorden
 Ert mått begären;
 Ty det J vorden
 Och det J ären,
 Det verket, eder blef anbefaldt,
 Den Ende känner, som känner allt.

Hvad Herren äskar, till dig Han sade;
 Han mätte ut, för ditt vandringslopp,
 Hvad du, o menska! att bära hade,
 Och hvad du hade att fylla opp.

Han kraft beskärde
 Till hvad du borde,
 Och vishet lärde,
 Att rätt du gjorde,
 Om blott du hörde i lydigt bröst
 Den store, helige Andens röst.

Hör ande-rösten, den klara, djupa,
 Och i Hans ärende upprätt gäck;
 Du se'n ej spörje, om du skall stupa,
 Ej heller sörje för verdens tack!

Du fylle kallet —
 Och frukte icke!
 Ur sjelfva fallet
 Du uppåt blicke!
 Så skall dig fatta en englahand
 Och stilla föra dig till ditt land.

Gack trygg, i styrkan af ädel vilja
 Igenom profvets och mödans tid!
 Så kan dig verlden från lyckan skilja,
 Men ej från dygdens och sinnets frid;
 Så kan i jorden
 Väl kroppen myllas,
 Dock guda-orden
 På anden lyllas:
Du trofast var intill dödens dag:
Nu, gode tjenare! lönen tag!

Gör rätt åt alla, och lindra nöden,
 Och trösta sorgen, hvarhelst du kan!
 Försvara sanningen uti döden,
 Och vinn som Christen, och fall som Man!
 Ej jordisk vinning
 Till lön du tager,
 Ej kring din tinning
 En snarblekt lager,
 Men, ljus och evig och skön och hel,
 De sälla Heligas arfvedel.

Hvad vore Tron, om den icke låge
 En klarögd perla på hjertats grund,
 Och upp till himmelen stilla såge,
 Då skalet brister i mognans stnod?

Den sköna hvilan
 Gör slut på plågan . . .

Och — blixtrar bilan,
 Och flammår lågan,

Martyr! se himmelen öppnar sig,
 Och kronan räcker Försonarn dig!

Hvad vore Dygden, om lifvet vore
 Med stoftets flämtande gnista släckt?
 Du förste *Gustaf*! Du andre *Store*!
 Du frie, modige *Engelbrekt*!

Och alla visa,
 Och alla ömma,
 Som menskor prisa —
 Och menskor glömma!

Hvad vore ömhet, förstånd och kraft,
 Om endast grafven till mål J haft?

Hvad vore Äran, som till er ropar
 Att vörda pligten — att dö för den —
 Om hon berodde af fala hopar
 Och deras salare hufvudmän?

Nu strålar friden
 Från hennes anlet,
 Om också tiden
 En suck föranlät,
 Ty tiden stänker ej upp sitt dam
 Till stjernegatan, der hon går fram.

Hvad vore Lyckan? Hvad vore Glädjen,
 I kärleksringen så ljuf och ren —
 Om, när den bryts, J ej återkedjen
 Dess brutna länkar vid Hoppets sken?

Så ödeblifvet,
 O hjertan såta!
 Hvad vore lifvet?
 En oföst gåta!
 Ett obarmhertigt Urie-bref,
 Som Gud i vrede för menskan skref!

En åldrig Jakob sin Josef mister,
 Och Joathan ifrån David går,
 Och pressadt bröst i en suckan brister,
 Som ingen tröst i all världen får!

Och Rachel gråter
 De kära späda,
 Och sig ej låter
 Af något gläda;
 Ty ute är med hvad dyrast var
 För hennes hjerta och hennes dar:

Men Gud är Kärleken. — Lugnen eder,
 Betryckta hjertan! och fatten hopp.
 Det korn, J laden i jorden neder,
 I gyllne skördar skall spira opp!

O! hvad J laden
 Med sorg i grafven —
 Hvad kärt J haden,
 Hvad kärt J hafven,
 Det är ej borta — men dock ej der —
 Det är hos *Honom*, som evigt är!

I Honom lefver allt lif, och röres
 All kraft, och tändes sig klart allt ljus.
 Hans kärlek famnar ock det, som föres
 Till andra boningar af Hans hus.

Se genom dimman,
 Du barnasinne! —
 När äfven timman
 För dig är inne,
 Så kallar Fadren. Emellertid
 Med trohet verka och tåligt lid!

Dröj, lik Maria, med känslor rena,
 Vid Jesu fötter, och hör och bed!
 Se upp till korset, som Magdalena,
 Der nåden blickar till ångren ned!

Johannes! slut dig
 Till Vännens hjerta:
 Han tager ut dig
 Ur tvång och smärta,
 Till belig frihet och salig fröjd
 Uti sitt himmelska rikes höjd.

Väl dem, som redligt det ädla velat,
 Det rätta sökt och det milda tänkt!
 Som älskat mycket, fastän de felat!
 Dem varder mycket ock efterskönt.

De här ej blefvo
 Allt hvad de skulle;
 Men Englar skrefvo,
 Så kärleksfulle,
 Hvad genom dem, uti minsta mån,
 Den verlden gläddt, som de kommo från.

De hafva hållit sig vid det ena,
 Att frukta Herran, och intet mer:
 De hafva tvagit sin kläder rena
 Uti det blodet, som oskuld ger.

All strid är lyktad,
 All synd förlåten,
 Och oron flyktad,
 Och stillad gråten —
 Den store Fadren vet deras namn —
 Och trötte sjunka de i Hans famn.

Så fridfullt de uti Herran somna,
 Så fröjdfullt helsa de Herrans dag:
 De ur bedröfvelse äro komna
 Och undan ödenas alla slag.

Ej mera fångna
 I jordebanden,
 De äro gångna,
 Så talar Anden,
 Ur mödans trældom till fridens hem,
 Och deras gerniogar följa dem!

De äro gångna! De gingo tida
 Till rätta hemmet i Fadrens hus.
 De skola bo i den staden vida,
 Der sol och måne ej skifta ljus:

Ty klara solen
 Är *Han* som råder
 Från höga stolen,
 Och ser i nåder
 Till allt, som rum i den staden fick —
 Och lif och salighet är Hans blick!

Och rum för alla, som tro och hoppas,
 För alla rum uti himlen är!
 Och som, när fikonaträdet knoppas,
 J veten sommaren vara när;
 Alltså J kännen,
 Då dagen svalkas,
 Hur Himlavännen
 Till eder nalkas,
 Och för till rummet, som Han beredt,
 Der J med Honom förblifven ett.

Då dagen svalkas och skuggan breder
 Kring edra dalar och berg sitt flor,
 Så kommer Han och förlossar eder,
 Hvars makt är såsom hans kärlek stor.
 De ögon trötta,
 En stund de somna . . .
 De verktyg nötta,
 En stund de domna . . .
 En annan stund till ett annat lopp
 J edra hufvuden lyften öpp!

Men Tro, som vunnit!

Och ny är himlen, och ny är jorden,
 Och ny är himlens och jordens son,
 Och saknar icke, odödlig vorden,
 Det trånga hemmet, han kom ifrån.

Det är försvunnit,

Det är förvandladt —

Men Tro, som vunnit!

Men Dygd, som handlat!

J hafven lotten åt er beredd,
 Af låga sinnen ej hörd och sedd. — —

Då äro torkade alla tårar,
 Då äro helade alla sår . . .
 Ej mer, på trafvar af lik och bårar,
 Med fackla nedvänd och släckt, jag står.

Jag facklan vänder —

Och i detsamma

Den återländer

Vid Lifvets flamma,

Och blandar, evig Seraf, min ton
 I eder lofsång vid Ljusets Thron!

3 FEBR.

HC.03
för hemlån ur

✓

1.

9. Vid full av smittosam sjukdom i låntagares hem, skola böckerna omedelbart återställas, och nämnan om sjukdomsfallet göras.

MAG

Hc 03